

ടുറിസം മേഖലയുടെ പുനരുജ്ജീവനം

1 (*91)

ശ്രീ. ഇ. ടി. എടസൻ മാസ്റ്റർ:

ശ്രീ. വി. ശശി:

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ:

ശ്രീ. സി. സി. മുകുടൻ: സർ, താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്തും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറ്റപടി നൽകുമോ :

(എ) കോവിഡ് മഹാമാരിയെത്തുടർന്ന് പ്രതിസന്ധിയിലായ ടുറിസം മേഖല പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക പാക്കേജ് നടപ്പിലാക്കുമോ:

(ബി) പ്രസ്തുത മേഖലയിൽ തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട് പ്രതിസന്ധിയിലായ തൊഴിലാളികൾക്ക് അടിയന്തര സഹായം നല്കുമോ; വിശദീകരിക്കുമോ:

(സി) ടുറിസം മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ള റിസോർട്ടുകൾ, റെസ്റ്റാറ്റുകൾ, പുരവ്വികൾ തുടങ്ങിയവ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക ധനസഹായം അനുവദിക്കുമോ; വിശദീകരിക്കുമോ?

പൊതുമരാമത്തും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്): സർ, (എ) കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ ഒന്നാം തരംഗത്തിന്റെ പശ്ചാത്യലതിൽ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്നവർക്കും സംരംഗേഖക്കും സാമ്പത്തിക പിള്ളണ നൽകുന്നതിനും ടുറിസം വർക്കിംഗ് ക്യാപിറ്റൽ സഫ്ട്വേർട്ട് സ്കീം, ടുറിസം എംപ്ലോയീമെന്റ് സഫ്ട്വേർട്ട് സ്കീം, ടുറിസം ശൈഡ് സഫ്ട്വേർട്ട് സ്കീം, ടുറിസം ഹൗസ് ബോട്ട് സഫ്ട്വേർട്ട് സ്കീം എന്നിവ നടപ്പാക്കിവരുന്നു. വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വൈദ്യുതി ഫിക്സ്ഡ് ചാർജിൽ മുന്നാസം ഇളവ് നൽകുകയും ഹോംസൈക്കൽ റിസിഡൻസുകൾ കാറ്റഗറിയിലാക്കി കെട്ടിട നികത്തിയിൽ ഇളവ് നൽകുകയും ഡി.ടി.പി.സി.-ക്ക് പാട്ടുകൂടുതലും അടയാളക്കും അടഞ്ഞുകിടന്ന കാലയളവിൽ പട്ടത്തുക ഒഴിവാക്കി നൽകുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പശ്ചാത്യലതിൽ ടുറിസം മേഖലയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക പാക്കേജ് നടപ്പിലാക്കുവാൻ 2021-22-ലെ പുതുക്കിയ ബഡ്ജറ്റിൽ 30 കോടി രൂപ വകയിൽത്തിനിട്ടുണ്ട്. പാക്കേജ് തയ്യാറായി വരുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിലേള്ള് വിനോദസഞ്ചാരികളും ആകർഷിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക വിപണന പ്രചാരണ പരിപാടികളും നടത്തുന്നതാണ്.

(ബി) കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്യലതിൽ വരുമാനരഹിതരായ സർക്കാർ അംഗീകൃത ടുറിസ്റ്റ് ശൈഡുമാർക്ക് ഒറ്റത്തവണ ഗ്രാന്റായി പതിനാഞ്ചിൽ രൂപ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ടുറിസം മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജീവനക്കാർക്ക് കേരള ബാങ്ക് വഴി മുപ്പതിനാഞ്ചിൽ രൂപ വരെയുള്ള ലോൻസ് അനുവദിക്കുന്നതിനായുള്ള "ടുറിസം എംപ്ലോയീമെന്റ് സഫ്ട്വേർട്ട് സ്കീം" നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(സി) കോവിഡ് നിമിത്തം പ്രതിസന്ധിയിലെയ റിസോർട്ടുകൾ, റേസ്റ്റാററ്റുകൾ, പുരവണ്ണികൾ എന്നിവയുശ്രദ്ധപ്പെട്ടുള്ള ഫോറൈറ്റുകൾക്ക് ആശ്വാസമേകനതിനായി ഭൂതികൾ വാർക്കിംഗ് കൂപാഹിറ്റുകൾ സഫ്റ്റുവേർട്ട് സൗം, ഭൂതികൾ ഏംപ്ലോയേറ്റുമെന്തു സഫ്റ്റുവേർട്ട് സൗം, ഭൂതികൾ ഏംപ്ലോയേർട്ട് സൗം എന്നിവ നടപ്പാക്കിവരുന്നു.

2 (*116) ശ്രീ. പി. അബ്ദുൽ ഹമീദ്:

ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ:

ഡോ. എം. കെ. മുനീർ:

ശ്രീ. കുമേഷകുമാർ: മൊഴിയിൽ: സർ, താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്രം വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറ്റപടി നൽകുമോ;

(എ) കോവിഡുലം സന്ധർഭം അടച്ചുപൂട്ടലിലേയ്ക്ക് നീങ്ങിയ ഭൂതികൾ മേഖലയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വിശദമാക്കുമോ;

(ബി) ഈ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് എന്തെല്ലാം സഹായങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടോ അഥവാ നിലനിൽക്കുമോ;

(സി) ഇവർക്കായി പ്രത്യേക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് ഫോറൈറ്റുകൾ; ഇല്ലെങ്കിൽ ഇക്കാര്യം പരിഗണിക്കുമോ?

പൊതുമരാമത്രം വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മഹേഷ് റിയാസ്:) : സർ, (എ) കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്യലത്തിൽ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്നവർക്കും സംരംഭകർക്കും സാമ്പത്തിക പിംഗാ നൽകുന്നതിനാവേണ്ടി ഭൂതികൾ വർക്കിംഗ് കൂപാഹിറ്റുകൾ സഫ്റ്റുവേർട്ട് സൗം, ഭൂതികൾ ഏംപ്ലോയേറ്റുമെന്തു സഫ്റ്റുവേർട്ട് സൗം, ഭൂതികൾ ഏംപ്ലോക്കുള്ള കൊമേഴ്സുൽക്കു കാറ്റഗറിയിൽനിന്നും റസിഡൻഷ്യൽ കാറ്റഗറിയിലേയ്ക്ക് മാറ്റി. വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വൈദ്യുതി പിക്സിലും ചാർജ്ജ് മുന്നാസ്തേയ്ക്ക് ഇളവ് നൽകുകയും ബാക്കി തുക അടയ്ക്കുന്നതിന് സാവകാശം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഡി.ടി.പി.സി.-യുടെ സ്ഥാപനങ്ങൾ പട്ടത്തിന് എടുത്തവർക്ക് അടഞ്ഞുകിടന്ന കാലയളവിൽ പാട്ടിക്കുക ഒഴിവാക്കി നൽകി. സ്കൂളുകളാവാനുയിൽനിന്നും ഭൂതികൾ മേഖലയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനായി ഭൂതികൾ വകുപ്പ് പോസ്റ്റ് കോവിഡ് കൂപാവയിനകൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കിവരുന്നു. കോവിഡ്-19 മഹാമാരിക്ക് ശേഷമുള്ള ഭൂതികൾ മേഖലയുടെ ഉണ്ടവിന് ഈ കൂപാവയിനകൾ സഹായകരമായി

മാറ്റം. 2021-22 വർഷത്തെ പുതുക്കിയ ബഡ്ജറ്റിൽ ടുറിസം മേഖലയുടെ പുനരുദ്ധാരണ പാക്കേജിനായി 30 കോടി രൂപ വകയിൽത്തിയിട്ടുണ്ട്. പാക്കേജ് തയ്യാറായി വരുന്നു. കെ.എസ്.സി. മുവേന് വായ്പാടു പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ടരിച്ചാവരുന്നു. ടുറിസം മാർക്കറ്റിംഗിനായി 50 കോടി രൂപ ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിൽത്തിയിട്ടുണ്ട്.

(ബി) കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വരുമാനരഹിതരായ സർക്കാർ അംഗീകൃത ടുറിസ്റ്റ് ഗ്രേഡുമാർക്ക് ദൃതവുണ്ട് ഗ്രാഫ്റ്റായി പതിനായിരം രൂപ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ടുറിസം മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജീവനക്കാർക്ക് കേരള ബാങ്ക് വഴി മുപ്പതിനായിരം രൂപ വരെയുള്ള ലോണി അനുവദിക്കുന്നതിനായുള്ള "ടുറിസം എംപ്പോയ്സ്മെന്റ് സഫ്റ്റ് സൈറ്റ്" നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(സി) ടുറിസം മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്കായി കേഷമനിധി ബോർഡ് രൂപീകരിക്കുന്നതിനായി പ്രാരംഭ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ഇ. ടി. ടെട്ടസൻ മാസ്റ്റർ: സർ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരുമാന ശ്രോതസ്സിൽ പ്രധാന പക്ഷ് വഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ് വിനോദസഞ്ചാരം. കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയെത്തുടർന്ന് ആദ്യത്തെ, വിദേശ ടുറിസത്തിൽനിന്നുണ്ട് വരുമാനം ശബ്ദമായി കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇത്തരമെത്തുടർന്നു പ്രദൂഷിപ്പിക്കുന്നതിനാം കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗത്തിനാശേഷം ടുറിസ്റ്റുകളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനാംവേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക തയ്യാറെടുപ്പുകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടോ അറിയാം. അഴിക്കൊടുക്കുന്ന മുന്ത്തേ, മുസിരിസ്, ഡോർഹമിൻ ബിച്ച് മുതലായ പ്രാഭേശികമായും മണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിലുണ്ട് വിവിധ പദ്ധതികൾ നേരിട്ട് മോണിററിംഗ് നടത്തി ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്ടരിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ശ്രദ്ധിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഈ സർക്കാർ ചുമതല ഏറ്റുടരുതു അനുത്തുന്ന കോവിഡ്-19 രണ്ടാം തരംഗം കഴിഞ്ഞാൽ തൊട്ടുതു ദിവസം ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങൾ പ്ലാൻ ചെയ്യാൻ ഒരു പ്രത്യേക യോഗം വിളിച്ചുചേര്ക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ ഭാഗമായി കോവിഡ്-19 രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പ്രതിസന്ധി കഴിയുന്ന തൊട്ടുതു ദിവസം മുതൽ നടത്തേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് വളരെ വിശദമായ പരിശോധനയും പദ്ധതികളും ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്. മേൽ 27-ാം തീയതി ടുറിസം മേഖലയിലെ 18 സംഘടനകളുമായി തീരുമാനിച്ചുപോച്ച നടത്തി അഭിപ്രായ രൂപീകരണം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിലുള്ളവരുടെ ഓൺലൈൻ യോഗങ്ങൾ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം വിളിച്ചുചേര്ത്ത് അവരുടെ പ്രധാനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നും ടുറിസം വകുപ്പിന് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കാര്യങ്ങൾ അവരുമായി കമ്മ്യൂണിക്കേറ്റ് ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ടുറിസം രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന

ജീവനക്കാരെയും സംരംഭക്കരെയും തയ്യാറാട്ടപ്പിക്കുന്നതിനായി ഉത്രേജക പാക്കേജിന് ശ്രദ്ധ നൽകുന്നുണ്ട്. പരിസ്ഥിതിയിലുന്നിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പ്രൂത്തികൾ വേഗത്തിലാക്കുന്നുണ്ട്. തുടർച്ച ശക്തവും നുതനവുമായ പ്രചരണ പരിപാടികൾ ആവിഷ്ടരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നു.

കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ആഭ്യന്തര ദുരിസത്തെ പ്രോഫേഴ്സ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് പ്രധാനമായും ആലോച്ചിക്കേണ്ടത്. വിദേശ വിനോദ സഞ്ചാരികളുടെ വരവ് കരുക്കളിൽ വെക്കുമെന്ന് നമ്മൾക്കിയാം. അതുകൊണ്ട് തദ്ദേശീയ വിനോദസഞ്ചാരികളെ കേരളീകരിച്ചുകാണുകൂടാക്കുന്ന പ്രോഫേഴ്സ് നടത്തുന്നത്. കേരളീയരെയാക്കുന്ന സംസ്ഥാനത്തെ ദുരിസ്തുകേരളം നമ്മൾക്കിയാം. അതുകൊണ്ട് കേരളീയരും മാർക്കറ്റിംഗ് കാര്യങ്ങളുടെപുനരുന്ന ആലോച്ചാക്കുന്നു. ആഭ്യന്തര ദുരിസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ടായിരിക്കുന്ന ഇടപെട്ടു. നിലവിലുള്ള ബൈസ്സിനേഷൻകളുടെ സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനംപോലെത്തന്നെ പുതിയ ബൈസ്സിനേഷൻകൾ കണ്ണടക്കുന്ന പ്രവർത്തനമായിരിക്കുന്ന ഉണ്ടാക്കു. കേരളത്തിലെ ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും ഒരു ബൈസ്സിനേഷൻ എന്ന നിലയിലുള്ള കാഴ്ചപ്പാടോടുകൂടി ഇടപെട്ടു. ഒരു ബൈസ്സിനേഷൻ എന്നപരിയുമൊൻ്നെ പ്രതിദിനമായ മനോഹരമായ സഹായകമാണ്, കേരളത്തിന് ഒട്ടര ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ളതും വൈദിക്യമാർന്നതും മേഖലകളുണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ള ബൈസ്സിനേഷൻകളെ കണക്കാളി, പുതിയ ബൈസ്സിനേഷൻകളെ ഉയർത്തി, ബൈസ്സിനേഷൻകൾ തമിലുള്ള കണക്കിവിട്ടി ഉറപ്പവരുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനത്തിന് ദുരിസം വകുപ്പ് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. അതുപോലെത്തന്നെ, പല കാരണങ്ങളാൽ പ്രാധാന്യം ലഭിക്കാതെപോയ ഇടങ്ങളെ അതേ അർത്ഥത്തിൽ കണക്ക് ബൈസ്സിനേഷൻകളുടെ ഏണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇവിടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉയർത്തിയ മുസിരിസ്, ആലപ്പുഴ പെററിറേജ് പബ്ലിക്കൗൺസിൽപ്പെടുത്തുന്ന പെററിറേജ് പബ്ലിക്കുൾ സമയബന്ധിതമായി പുരത്തികരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ദുരിസം വകുപ്പ് നേതൃത്വം നൽകുന്നു.

ശ്രീ. ഇ. ടി. എസ്സൻ മാസ്റ്റർ: സർ, നമ്മുടെ വിനോദസഞ്ചാര മേഖല ഇനിയും ഏറ്റവും മുന്നോട്ടോക്കുന്നതിനാവേണ്ടിയുള്ളതും നടപടികൾ സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ വളരെയധികം സന്തോഷമുണ്ട്. കേരള ദുരിസം ബൈവാലപ്പമന്റെ കോർപ്പറേഷൻ പ്രാഹമണിലെല്ലാം ചെയ്യുണ്ടത് വളരെ അത്യാവധ്യമാണ്. രണ്ടാം തരംഗത്തിനാശേഷം ദുരിസ്തുകൾ വിവിധ കേരളങ്ങളിലെത്തുന്നോൻ കോവിഡ് പകരമെന്ന ആശങ്കയും ഉത്കണ്ണുയും പരിഹരിക്കാൻ സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്ന നടപടികൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചോദിച്ചത് പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾനെയാണ്. കോവിഡ്-19 ഏറ്റവുമധികം സാധിച്ചത് കൂറിസം മേഖലയെയാണ്. കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗത്തിനാശേഷം കൂറിസുകൾ വിവിധ കേന്ദ്രങ്ങളിലെത്തുന്നേം കോവിഡ് പക്ഷങ്ങൾ ആശങ്ക പലരിലുണ്ടാക്കാം. അത്തരം ആശങ്ക പരിഹരിക്കാൻ സർക്കാർ ചില നടപടികൾ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂറിസം രംഗത്തെ പ്രവർത്തകരെ മുന്നാറിപ്പോരാളികളായി കണക്കാക്കി മുൻഗണനാക്രമണത്തിൽ വാഴ്ന്നിനേഷൻ നൽകൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യാലട്ടത്തിൽ ഹോട്ടൽ, റിസോർട്ട്, റിസ്യൂറ്റ് ജീവനക്കാർക്ക് വാഴ്ന്നിനേഷൻ നൽകിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കൂറിസുകേന്ദ്രങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ശൈലീമാർ, കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർ, ഓട്ടോ-ടാക്ടി ദൈയവർമാർ മുതലായവർക്ക് സാർവ്വത്രികമായ വാഴ്ന്നിനേഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്നകാരും പരിശോധിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. പ്രസിദ്ധമായ കൂറിസുകേന്ദ്രം ആലോചനയിൽ 15-നമ്പർപ്പ് 100 ശതമാനം വാഴ്ന്നിനേറ്റഡ് ഏരിയ ആകി മാറ്റാനാളുള്ള ശ്രമം ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ പിന്തുംയോടെ നടത്തുന്നതിനെക്കാൾ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്.

ശ്രീ. വി. ശശീ: സർ, കഴിഞ്ഞ സർക്കാർ വലിയ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിച്ച ഒരു മേഖലയാണ് കൂറിസം വ്യവസായ മേഖല. ആദ്യത്തെ വിദേശ കൂറിസുകളുടെ ഏണ്ണത്തെയും കൂറിസം പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കൈവരിച്ച സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച വിലയിൽത്തൽ സർക്കാർ നടത്തിയിട്ടുണ്ടോ; ഉണ്ടെങ്കിൽ കൈവരിക്കാൻ സാധിച്ച നേട്ടങ്ങൾ ഏതൊണ്ടുനും വ്യക്തമാക്കാമോ? കോവിഡ്-19 കാരണം വിദേശ കൂറിസുകളുടെ വരവ് ഗണ്യമായി കിണ്ടിയിരുന്നു ഫലമായി ആ ഇന്നത്തിൽ ലഭിക്കേണ്ട വരുത്തമാനത്തിൽ വലിയതോതിലുള്ള ഇടിവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വിദേശ കൂറിസുകളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനായുള്ള ആസൃതം കോവിഡ്-19 കാലത്ത് പല രാജ്യങ്ങളിലും നടത്തി വരുന്നുണ്ട്. കോവിഡ്-19 കഴിഞ്ഞതിൽ അന്തരാഷ്ട്ര നിലവാരത്തിൽത്തന്നെ വിദേശ കൂറിസുകളെ സംസ്ഥാനത്തെയും ഏതുക്കുന്നതിനും അവരെ ആകർഷിക്കുന്നതിനും വർദ്ധിപ്പിക്കാനും ഏതൊക്കെ പദ്ധതികളുണ്ട് ഗവൺമെന്റ് ആസൃതം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്; വിശദാംശങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കാമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച്, 2020-ൽ മുപ്പത്തിമൂവായിരത്തി അറുന്നുറ്റി ഏഴുപത്തിയഞ്ച് കോടി രൂപയുടെ വരുത്താനും നഷ്ടമാണ് കേരളത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം പ്രതിസന്ധി നേരിട്ടു കൂറിസം വ്യവസായ മേഖലയ്ക്കായിരിക്കുന്നത്. വിദേശ കൂറിസുകളുടെ വരവ് ഉടനെത്തന്നു നൃക്ക് പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതല്ല. അതിനാൽ ആദ്യത്തെ, തദ്ദേശീയ വിനോദ സഞ്ചാരികളുടെ ഏണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. 2019-ൽ പതിനൊന്ന് ലക്ഷത്തി ഏണ്ണപത്തിയൊൻപതിനായിരം വിദേശ സഞ്ചാരികളായിരുന്നു സംസ്ഥാനത്തെയുംവന്നത്. ഇപ്പോൾത്തെ അവസ്ഥ കണക്കുകൾ കൊണ്ട് പറയേണ്ടതില്ല,

എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. ദുരിസം വകുപ്പ് ടാർജ്ജ് ചെയ്യുന്ന 2025 ആക്കമോൾ, ഇതുപത് ലക്ഷം റിദേശസഭാരികളെ സംസ്ഥാനത്തെയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് വകുപ്പ് ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത്. ഒന്ന്, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന് പുത്രത്തിനിന്നുമുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നും ആളുകൾ വരിക; രണ്ട്, ഒരു ജില്ലയിൽ നിന്നും മറ്റ് ജില്ലകളിലേയ്ക്ക് പോകുക. ഇപ്പോൾ കമ്മ്റീകാണിരിക്കുന്ന എൻഡ് തൊട്ടട്ടു ജില്ലകളിലേയ്ക്ക് ദുർപോക്കന്നതാണ്. ഇതിനെ നന്നായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതു വരിശ്വന്വും കണക്കി വിറ്റിയുമൊക്കെ ആകാർഷകമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു കോടി ഏണ്ടിപ്പത്തിമൂന്ന് ലക്ഷം ആളുകൾ ദുരിസൂകളാണ് 2019-ൽ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് വന്നിട്ടുള്ളത്. 2025 ടാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നത് ഇതിന്റെ ഇടട്ടിയാണ്, അതായത്, മുന്നുകോടി അറുപത്തിയഞ്ച് ലക്ഷം. അതിനാളുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെട്ടതിയാണ് വകുപ്പ് മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്. ദേശീയമായും അന്തർദ്ദേശീയമായും മാർക്കറ്റിംഗ് വിപുലികരിക്കുക എന്നതാണ് പ്രധാനമായും വേണ്ടത്. അതിനായി ഒരു പൊതുപ്രചരണത്തോടൊപ്പം ടാർജ്ജ് ഓഡിയൻസ് ലക്ഷ്യമിട്ട് ബന്ധമുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ വിശേഷാൽ പ്രചരണ പ്രവർത്തനം സംഘടിപ്പിക്കും.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ: സർ, കോവിഡ്-19 മുലം പ്രതിസന്ധിയിലായ വിനോദസഭാര മേഖലയിൽ ആദ്യാലട്ടത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള പാക്കേജ് സംബന്ധിച്ച് വളരെ വിശദമായി അഞ്ചിവിടെ സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള പ്രധാനങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടി 2021-22 ബഡ്ജറ്റിൽ മുപ്പുതുകോടി ത്രുപ്പ നീക്കിവച്ചതിനെക്കുറിച്ചും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടപ്പാക്കാൻ പോകുന്ന സഫ്റ്റ്‌വെയർക്ക് സ്കീമിനെക്കുറിച്ചും സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. വിവിധ തലങ്ങളിലാണ് വിനോദസഭാര മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്നതും ജീവിതത്തിനാത്രീന പ്രധാന മുണ്ടാക്കുന്നതുമായ കാര്യങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നത്. ദുരിസ്സ് ബന്ധുകൾ, മറ്റ് ചെറു വാഹനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉടമകളും അതിലെ തൊഴിലാളികളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള വലിയെങ്കിലും വിഭാഗത്തിനുള്ളിൽ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ധാരാതൊഴിയ വരുമാനവും ഇല്ലാതവിധം പ്രധാനമന്ത്രിവുമുണ്ടുണ്ടു് എന്ന് നമ്മകൾക്കിയാം. അതുകൊണ്ട്, രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ ഭാഗമായി വരുന്ന മുപ്പുതുകോടി ത്രുപ്പുടെ പാക്കേജ് നടപ്പാക്കുന്നോൾ ഈ മേഖലയിലെ വിഷയങ്ങൾക്കി ശ്രദ്ധിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, വളരെ പ്രധാനമുള്ള വിഷയം തന്നെയാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളത്. കോവിഡ്-19 ഒന്നാം തരംഗത്തിനാശേഷം ദുരിസം രംഗത്ത് തൊഴിലെല്ലാക്കുന്നവർ വലിയ പ്രധാനം അനാവിക്കുന്നുണ്ട്. കോവിഡ്-19 ഒന്നാം തരംഗത്തിനാശേഷം ദുരിസം രംഗത്ത്

തൊഴിലെടുക്കുന്നവർക്കായി കേരള ബാങ്കാവഴി ചീഫ് മിനിസ്റ്റർ കൂറിസം എംപ്പോയ്മെന്റ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2021-22-ലെ പുത്രക്കാരിയ ബഡ്ജറ്റിൽ വിഭാവന ചെയ്തിട്ടുള്ള കൂറിസം പാക്കേജിൽ, കൂറിസം രംഗത്തെ വാഹന ഉടമകാളിയും ജീവനക്കാരെയും എങ്ങനെ ഉൾപ്പെടുത്താനാക്കുമെന്ന് പരിശോധിക്കും. നേരത്തെ ചീഫ് മിനിസ്റ്റർ കൂറിസം എംപ്പോയ്മെന്റ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം വഴി നടപ്പി ലാക്കിയിട്ടുള്ള പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ ചീല ബാങ്ക് മാനേജ്മെന്റ് കള്ളമായി ചർച്ച നടത്തുവാനും ആലോച്ചിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. സി. സി. മുകുന്ദൻ: സർ, കോറിഡാനന്തരം കൂറിസം മേഖലയിൽ ജനപകാളിത്തമുറപ്പാക്കാൻ എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് നടപ്പാക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, കരാറേറെ കാര്യങ്ങൾ നേരത്തെ പരിശീലനാണ്. ഇതിൽ പ്രധാനമായും നമ്മക്ക് ഹോക്കസ് ചെയ്യാൻ പറ്റുന്ന ഒന്ന് റൈസ്പോൾസിബിൾ കൂറിസമാണ്. Responsible tourism is the decentralization of tourism. ലോകത്തിന്റെ റൈസ്പോൾസിബിൾ കൂറിസം ഭ്രാന്തത്തിൽ കേരളം ഇപ്പോൾ വലിയ സ്ഥാനം പിടിച്ചുപറ്റിയിട്ടുണ്ട്. ചീല അവാർഡുകൾ നമ്മക്ക് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. റൈസ്പോൾസിബിൾ കൂറിസത്തിന്റെ സാധ്യത ഇനിയുമേരെയാണ്. കൂറിസം മേഖല നേരിട്ടന പ്രധാന പ്രധാന ഗ്രൂപ്പ് ഗ്രൂപ്പിതമാണ്. കൂറിസത്തിന്റെ വികാസവും മുന്നോട്ടുള്ള ക്ഷതിപ്പ് ഒരു പ്രദേശത്തെ ഒരു പുരഞ്ഞരു ദേശനാടിന ജീവിതത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതുവരും സാധിച്ചാൽ, ഗ്രൂപ്പിതും തീർച്ചയായും ഒരു വ്യക്തിപരമായ ഉത്തരവാദിതമായി ഒരോ പൗരസം ഏറ്റുടരുക്കും. ഉത്തരവാദിത കൂറിസത്തിന്റെ സാധ്യതയുടെ ഭാഗമായി ഒരു പ്രദേശത്ത് നിരവധി സാധ്യതകളുണ്ട്. വിവിധ കഴിവുകളുള്ള പ്രതിക്രിയകളുണ്ട്, വിവിധ ക്ഷേമം റീതികളുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം കോർത്തിബന്ധിക്കാണ് ഉത്തരവാദിത കൂറിസത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാധ്യതകളെ അതേ അർത്ഥത്തിൽ കണക്കുകാണ് ഇടപെടാനാണ് കൂറിസം വകുപ്പ് ആലോച്ചിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗ്രാമീണ കൂറിസം പദ്ധതികൾവഴി മികച്ച ജനപകാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്ന റിതിയിലേള്ള് കാര്യങ്ങൾ ആലോച്ചിക്കുന്നു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന അങ്ങമായി സഹകരിച്ച് ഉത്തരവാദിത കൂറിസം മേഖലയിൽ തുടക്ക പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കും. തദ്ദേശവാസികൾക്ക് അവക്കു ഉൽപ്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും കൂറിസം പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗമാക്കുവാൻ തൊഴിലാവാനായി നിയമാന്വಯം വരുത്തുന്നുണ്ട്. ഇല്ലാതാൻ ഉറപ്പാകക്ക എന്ന ലക്ഷ്യംകൂടി സർക്കാരിബാണ്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ വിനോദ സഭാരാതികൾക്ക് കേരളത്തിന്റെ തന്നെ ജീവിതരിതിയും ക്ഷേമവിവരങ്ങളും ആസ്പദിക്കാനായുള്ള അവസരമുണ്ടാകും. കോറിഡ് പ്രതിസന്ധി ഏറ്റവും തുടക്കിൽ ബാധിച്ചത് കൂറിസം മേഖലയെയാണെങ്കിൽ ഇതേ അർത്ഥത്തിൽ നിലവിലുള്ള സാഹചര്യത്തെ കണക്കുകാണ്, ഈ പ്രതിസന്ധിയെ മുൻപുകടക്കുന്നതിനുള്ള ഏല്ലാ സാധ്യതകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കൂറിസം വകുപ്പ് മുന്നോട്ടുപോകും.

ஞு. பி. அன்னதே ஹமிங் : ஸார், தூரிஸம் ஸாயுதகாஜிட் வெஸ்டினேஷன்கள் கல்லெட்டின் தூரிஸத்திரை ஸாயுதகைச் சூப்ரயோகபூஷித்துமென் அன்னதே மறுபடியில் பரிசீலனையில் உருவை நிறைவேகமாக்குமஸ்யலமாய் வழி கண்ண் தூரிஸத்தின் நல்ல ஸாயுதத்திட்டத் தொல்வமான். நடவடிக்கை கால்வருக்கும் விசூக்கும் கால்வருக்கும் பக்ஷி ஸக்குத்தொகையிட்டு நிறைவேகமாக்குமஸ்யலமான். அன்னதே மன்றமாய் வேஷ்டி, அதிர்த்தி பக்கிடும் மன்றமான். வேஷ்டி, பாலியங், கோட்க்கெவ், கடவுள்ளிக்கெவ், கம்பூளிடி ரிஸர்வ் ஹாஸ்கெயிட்ட் தூரிஸத்திரை ஏல்லா ஸாயுதகாஜிட் நிர்வாகநித்தகை ஹா ரெக்மஸ்யலத்தேயும் வருமானத்திற்கு ஒத்து தூரிஸம் பவுதி நடவிலாகக்கொரையும்தொன் ஏற்கை சோடு. அதோடாப்பாடுதான் கஷின்த ஸர்க்கார் அவுவிஷூரிசு உத்தவாடித்த தூரிஸம் பவுதியுடைய நிலவிலிட்டு புரோகதி வழக்கமாக்காமோ; பிரஸ்த பவுதியுடைய கால்வருக்கு பரிசீலனா நக்கீய ஸஂரங்கர்க்க் கோவியாக்காதால் ஸஂரங்கத்தை தடுக்க அவுக்குமாய் பிரதேக ஸஹாய பவுதிகை அவுவிஷூரிக்கான் உடேஶிக்கணானோ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട വള്ളിക്കുന്ന് അംഗം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ബേപ്പൾ, വള്ളിക്കുന്ന് മണ്ഡലങ്ങളെ കണക്ക് ചെയ്യുകൊണ്ടുള്ള കൂടിസത്തിന് അനുസരിച്ചുതയ്ക്കും. അതിൻ്റെ തൊട്ടുതൽ മറ്റ് മണ്ഡലങ്ങൾ തുടിയുണ്ട്. അങ്ങനെ സാധ്യതയുള്ള എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളും കോർത്തിണക്കി മുന്നോട്ടുകൊണ്ടപോകുന്ന രീതി തീർച്ചയായും ആവിഷ്ടരിക്കും. ഗവേഷണസിബിൾ കൂടിസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ നേരത്തെ ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ஞி. பி. கெ. ஸஹிரிசுவேஷி ஞி. பி. உதவைக்குஜ்: ஸர், ஸுயத்திற்குமிகு நாயக்கு வகுப்பு வாரியங்களின் கண்டறைமுன் ஹஜி ஹீட்கில் பட்டால்தினர் வெடியேற் மறிசு சுறித் புயாநுழை ஸுலமான் மலபூர் கோட்கண்ண். கேஷ்டத்திலே ஏழை புயாநபூர் தீரில்லை நாயில் மாரியிடுதல் மலபூர் கோட்கண்ண் ஸபங்கிக்கண்டினாயி விவேஷிகாஷ்செபூர் யாரைத் தீரில்லை கூல்கால் வகைங்கள். ஜில்லா அஞ்சலாந ஸர்வதீசு ஸபிதிசென்று மலபூர் கோட்கண்ணில் தூத்துக்குடி விகஸாங் நடப்பிலாக்கண்டினாவேஷி பலத்திக்கீ அவிஷ்வாக்கேண்டுள்ளன. மலபூர்த்து மினி உடக்கி ஏந்தியபூர்த்து புத்து ரமணியமாய ஸுலத்து நிறவயி அதூக்கீ தீவ்வேநா வங்கைங்கிரிக்கண். பரிஸார புதேஶ ஸ்வாக்கை ஸுகாரை ஸுலமான். ஸஹமாநபூர் மறுதி முன்கெல்லூக்கக்கர்யாளைகின், அது ஸுகாரை ஸுலங்கள் விடுகிடுால் நம்மலைப்பாவது சேர்க்க முமா நடத்தியான் நல்ல ஒது தீரில்லை கேறுமாக்கி மினி உடக்கிய விகஸிப்பிசெஷ்டுக்கான் கஷியு. அதினாவேஷி யுதை பலத்திக்கீதுடி அவிஷ்வாக்கணமன் ஸஹமாநபூர் மறுதியோட் அடிருத்திக்கர்யாள்.

ശ്രീ. സുനിഷ്ഠൻ: ഒരേ സമയം ഒരു ചോദ്യം മാത്രം.

ശ്രീ. പി. ഉമ്മൻചാണ്ടം: സർ, ഈ കണക്ക് ചെയ്ത ചോദ്യമാണ്, മലപ്പറം ജില്ലയിൽ എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളുടെയും ധാരാളം തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളാണ്. അതു തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ച് പിൽഗ്രിം ദുറിസത്തിന് വലിയ സാധ്യതയുണ്ട്, അതുകൂടി പരിശോധിക്കാൻ മാത്രി തയ്യാറാക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇവിടെ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചത് തീർച്ചയായും സർക്കാരിന്റെ പരിശോധനയിലൂടെക്കൂടെ വിഷയം തന്നെയാണ്. ചരിത്രവും സംസ്കാരവും ദുറിസത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കാമെന്ന നയവും നിലപാടുമാണ് എൽ.ഡി.എഫ്. സർക്കാരിനുള്ളത്. ദുറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നത് കേവലം ആസ്പദമാണെങ്കിലും, ചരിത്രപരവും സാംസ്കാരികവുമായ അറിവ് പ്രാണം ചെയ്യുന്ന കേന്ദ്രങ്ങൾക്കുടി ആക്കാമെന്ന നിലപാടാണ് ദുറിസം വകുപ്പിനാം സർക്കാരിനുള്ളത്. ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച മലപ്പറം കോട്ടക്കന്ന് ഒട്ടേറെ ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ള ഇടം തന്നെയാണ്. കേരളത്തിൽ ഇത്തരത്തിൽ ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ള വിവിധ ഇടങ്ങളുണ്ട്, മലപ്പറം ജില്ലയിൽത്തന്നെ തിരുത്ര വാഗണം ഭാജഡി എന്ന് നമ്മൾ വിശ്വാസിപ്പിക്കുന്ന ഇടമുണ്ട്. വാഗണം ഭാജഡിയെല്ലാം, യാമാർത്തമത്തിൽ ഭാജഡിയെയെന്ന് പറഞ്ഞാൽ ദുരന്തമാണ്, ദുരന്തം അറിയാതെ സംഭവിക്കുന്നതാണ്. വാഗണം മസാക്കാണ്, തുടക്കാലയാണ്. അറിഞ്ഞെക്കാണ് സംഭവിച്ചതാണ്. ചരിത്ര പ്രാധാന്യത്തിനുസരിച്ച് ദുറിസം വകുപ്പിന്റെ നല്ല നിലയിലുള്ള ഇടപെടൽ അവിടെയുള്ളാക്കേണ്ടതുണ്ട്. മലപ്പറം ജില്ലയിലും കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഇടങ്ങളിലും ഇത്തരം സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മുന്നോട്ടോക്കം. പിൽഗ്രിം ദുറിസം സർക്കാരിന്റെ ആലോചനയിലുള്ള വിഷയംതന്നെയാണ്.

ഡോ. എം. കെ. മുനീർ: സർ, ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച രേഖ്യാബന്ധസിബിൾ ദുറിസം പരീക്ഷിച്ച ആദ്യത്തെ ദുറിസ്സ് സ്റ്റോട്ട് കമ്മറകമാണ്, രണ്ടാമത് കോവള്ളമാണ്. കട്ടംബരുമുള്ള ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിളകൾ അവിടെയുള്ള ദുരിസ്സ് കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നൽകി കൊണ്ട്, അവർക്ക് ഒരു ഉപജീവനമാർഗ്ഗംകൂടി ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തത് ഒരു ലോക മാതൃകയാണ്. ഇത് തുടർത്ത് സമ്പദങ്ങളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുകയും അങ്ങനെ മുന്നണി പോരാളികളായി വരുന്ന കട്ടംബരുമുള്ള പ്രവർത്തകരെ കോവിഡ് വാക്കിനേഷൻ ചെയ്യുന്നതിന് മുൻഗണ്ഡാനാ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യണം. എൻ്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ ഏറ്റവും സാധ്യതയുള്ള ദന്താണ് മഹാ ദുറിസം. രേഖ്യാബന്ധസിബിൾ ദുറിസത്തെ ഫഹാം ദുറിസവുമായി കോർത്തിബന്ധക്കാൻ സാധിക്കുമോയെന്ന് പരിശോധിക്കണം. അതിനുള്ള സാധ്യതകളുള്ളൂടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട മാത്രി മറ്റപടി നൽകുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, നമ്മുടെ ആദ്യന്തര വക്തമാനത്തിന്റെ 11 ശതമാനം വക്കന്ത് ദുറിസം മേഖലയിൽനിന്നാണ്. നിലവിലുള്ള കോവിഡിന്റെ പ്രത്യേക പദ്ധതിലെത്തിൽ ദുറിസത്തിന്റെ സാധ്യതകളിൽ ഒന്നാണ് ഉത്തരവാദിത്ത ദുറിസം അഥവാ റെസ്യൂണഷൻസിബിൾ ദുറിസം. റെസ്യൂണഷൻസിബിൾ ദുറിസത്തെ ഏം ദുറിസവുമായി കണക്ക് ചെയ്യേണ്ടത് സംബന്ധിച്ച് തീരുച്ചയായും ആലോചിക്കാം. അതുപോലെതന്നെ റെസ്യൂണഷൻസിബിൾ ദുറിസവുമായി കണക്ക് ചെയ്യേണ്ട മേഖല കല്ലേയാക്കു കണക്ക് ചെയ്യുന്നത് തീരുച്ചയായും ആലോചിക്കാവുന്ന കാര്യമാണ്.

ശ്രീ. കൃക്കോളി മൊയ്യീൻ: സർ, സ്ഥാതന്ത്ര്യസമര സേനാനികളുടെ സ്ഥാരകങ്ങളും നമ്മുടെ ചരിത്രപാരമ്പര്യവും ദുറിസ്കരളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന തരത്തിലാക്കണം. വാഗണി ടാജഡി സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് മന്ത്രി ഇവിടെ പറഞ്ഞു. സാഹിത്യകാരൻമാരുടെ കേന്ദ്രവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ബഡ്ജറ്റിൽ മലബാർ ലിറ്റററി സർക്കൂട്ടിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ഏങ്ങനെ വിപുലപ്പെടുത്തി നടത്താമെന്നാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്? അതുപോലെ മന്ത്രിയുടെ മണ്ഡലംപോലെതന്നെ ഒരു തീരുമാന മണ്ഡലമാണ് തിരുത്ത്. കടൽക്കൂദാത്തിൽ ദുറിസ്കരളെ ഏറെ ആകർഷിക്കുന്ന കടൽത്തീരം ആകെ തകർന്നു. അതിന്റെ പുനരുഭ്യവാരണത്തിനാളും സംവിധാനങ്ങൾ ഉടൻ ചെയ്യുമോയെന്നാളുടെ അറിയാൻ താൽപ്പൂര്യമണ്ഡ്.

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ച റിഷയം പരിശാരിക്കപ്പെടുമ്പോൾത് തന്നെയാണ്. മലപ്പറഞ്ഞിലെ നിരവധി സമരക്രമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഇവിടെ പല അംഗങ്ങളും സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. വർത്തമാനകാലത്ത് പലരിതിയിൽ വിവാദങ്ങളായിരുന്നു, അത് പ്രത്യേക വർദ്ധിച്ച സമരങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമാണെന്ന് പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിനെ കോർത്തിംഗിൽ ഒരു കാര്യാള്ക്കിടയാണ് പറയാൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതു. അത് ഏതെങ്കിലും പരമാവധിയാണ്. അത് ഏതെങ്കിലും പരമാവധിയാണ്. അത് പ്രതേകം പ്രതേകം ഏതുത്തുപരിയാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നതു. മലപ്പറഞ്ഞിലെ ഉൾപ്പെടെ കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഉജ്ജ്വലമായ കൊള്ളാണിയൽ വിതഭപോരാട്ടത്തിൽ വലിയ സ്ഥാനം വഹിച്ച ഇടങ്ങളെ അതേ അർത്ഥത്തിൽ കണക്കുകൊണ്ട് പ്രോസൈപ്പിക്കാൻ ദുറിസം വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കാം.

ശ്രീ. എ. എൻ. ഷംസീർ: സർ, നിലവിലെ കോവിഡ് സാഹചര്യത്തിൽ ദുറിസം മേഖലയുടെ തിരുച്ചിരിയെക്കുറിച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി പറയുകയുണ്ടായി. ആദ്യന്തര ദുറിസ്കരളെ കൊണ്ടുവരാനാളും പദ്ധതികൾക്കാണ് ഗവൺമെന്റ് ഉന്നതിൽ

നൽകുന്നതെന്നാം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ടുർ ഓപ്പറേറ്റർമാരെ സംരക്ഷിക്കാൻ എന്നെങ്കിലും പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കുമോ? പിൽഗ്രിം ടുറിസ്റ്റിന്റെ അനന്തസാധ്യതകളെ എങ്ങനെയെല്ലാം ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കും; അതിന് കണക്കിവിട്ടി ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇവിടെ നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ച പ്രധാന പ്രധാനാണ് ടുർ ഓപ്പറേറ്റർമാരുടെത്. ടുറിസ്റ്റിന്റെ ബന്ധപ്പെട്ട് നിലകൊള്ളുന്ന ഹൗസ്ബോട്ട് ജീവനക്കാർ, ശൈഖുകൾ, ടുർ ഓപ്പറേറ്റർമാർ തുടങ്ങിയവരുടെ പ്രധാനങ്ങൾ അതേ അർത്ഥത്തിൽത്തെന്ന ഗവൺമെന്റ് നേരത്തെയും കണക്കിട്ടും, ഇന്നി കാണാകയും ചെയ്യും. പിൽഗ്രിം ടുറിസ്റ്റിന്റെ എല്ലാ സാധ്യതകളേയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന രീതിയിലുള്ള ഇടപെടൽ തീർച്ചയായും വകുപ്പിന്റെ ഭാഗത്തെ നിന്നുംണ്ടാകും.

ശ്രീ. പി. സി. റിസ്സുനാഥ്: സർ, നമ്മുടെ സമ്പദവ്യവസ്ഥയെ വലിയതോതിൽ താങ്ങിനിർത്തുന്ന മേഖലയാണ് ടുറിസം മേഖല. കോറിയ് നിയന്ത്രണത്തിനായുള്ള ലോക്സ്യൂണി ആ മേഖലയെ പ്രതിസന്ധിയിലാക്കിയിരിക്കുന്നതാണ്. പ്രത്യേകിച്ച് ഹൗസ്ബോട്ട് ഇൻഡസ്ട്രി വലിയ പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. അങ്ക് വളരെ ഉത്തരവാദിത്രഞ്ഞാട്ടുടി നിരവധി പദ്ധതികൾ ഇവിടെ പ്രവ്യാഹിക്കുന്നുണ്ടായി. ആലപ്പുഴയിലും കൊല്ലൂരുമുള്ള ഹൗസ് ബോട്ടുകളിലെ ജീവനക്കാർ വളരെ സാധാരണക്കാരാണ്. അവർക്ക് പ്രത്യേകമായി ആശ്വാസ് സഹായം ആ മേഖലയാഡി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവ്യാഹിക്കാനുള്ള നടപടി സ്ഥിരമാക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, തീർച്ചയായും. ഹൗസ്ബോട്ട് ജീവനക്കാരും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള പ്രധാനങ്ങളും ഒരു പ്രധാന വിഷയമാണെന്ന് ഞാൻ നേരത്തെ പറഞ്ഞതാണ്. അവത്മായി പ്രത്യേകം ചർച്ച നടത്തിയിരുന്നു. അവരെ നല്ല നിലയിൽ പരിശീലനിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ആലോച്ചിച്ച് വരികയാണ്.

ശ്രീ. തോമസ് കെ. തോമസ്: സർ, കായൽ ടുറിസ്റ്റു പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങളും എന്ന വിഷയമാണ് പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത്. കട്ടനാടിനെ സാംബന്ധിച്ച് ആയിരക്കണക്കിന് കൊച്ചുകുടംബങ്ങളുടെ ജീവിതമാർഗ്ഗമാണ് ഹോംബേഡു. അവർ ലോക്സ്യൂരുത്താണ് ഹോംബേഡു ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. അവത്തെയെല്ലാക്കെ ജീവിതം വളരെ പരിതാപകരമാണ്. ഇപ്പോഴത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ ഒരു മനസ്യൻപോലും കട്ടനാട്ടിലോ ആലപ്പുഴ പ്രദേശത്തോ വരുന്നില്ല. ആറിലധികം ആളുകൾ ദ്രോഗവാണിയിരുന്ന് മത്സരിക്കുന്ന ഏകമാതൃസം ലോകത്തുണ്ടെങ്കിൽ അത് ചുണ്ടൻ വള്ളുള്ളംകളി മാത്രമാണ്. എന്നാൽ ചുണ്ടൻവള്ളുള്ളങ്ങൾ മെയിനെറ്റീയിൻ ചെയ്യുന്നത് വളരെ

ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. അവക്കുടെ ഒരു മിറ്റിംഗ് ഇക്കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ നടത്തിയിരുന്നു. അവക്കുടെ കാര്യം അനഭാവപൂർവ്വം പരിഗണിക്കണം. ഒരു ചുണ്ടൻവള്ളും ഒരാൾ ഏറ്റുടക്കമെന്നോ അബല്ലുകിൽ കൂട്ടുന്ന കൊടുക്കുന്നോ അതിന്റെക്കൂടു 10-30 ലക്ഷം രൂപ കൊടുത്താൽ മാത്രമേ അത് കൊണ്ടുപോവുകയുള്ളൂ. ഇങ്ങനെയുള്ള സാഹചര്യങ്ങളിൽ അത് മെയിന്റെയിൽ ചെയ്ത നിർത്തുന്നത് വളരെ പ്രധാനമാണ്. അക്കാദ്യത്തിനാംതുടർന്ന് അടിയന്തരമായ പരിഹാരം കാണണം.

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, തിരിച്ചയായും ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയം സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിലുള്ളതാണ്. അവക്കുടെ പ്രത്യേക നോട്ടി ഓൺലൈൻ വിളിച്ചേരിക്കിയിരുന്നു. സാധാരണ നൽകുന്നതുപോലെ മെയിന്റെനിസ് ഗ്രാൻ്റ് നൽകുന്ന കാര്യം ആലോചനയിലുണ്ട്. അത് ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ കായലുകളുടെ ക്യാറിയിംഗ് ക്ലൂബിലീന്റെ വിലായിക്കുന്നതിൽ, ഹാസ്റ്റബോട്ടുകളുടെ ഏണ്ടുന്നിൽ നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെട്ടതെന്നുണ്ട്. മാലിന്യങ്ങൾ കായലിൽ തളളാതിരിക്കാനുള്ള വ്യവസ്ഥ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഹാസ്റ്റബോട്ട് മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ഡൈപ്പോളുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതും ആലോചനയിലുണ്ട്.

ശ്രീ. എറു. സി. ബാലകൃഷ്ണൻ: സർ, ദുരിസത്തെ ഭ്രാത്യാഹിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഒരു ജില്ലയിൽനിന്നും മറ്റ് ജില്ലകളിലേയും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനിന്നും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേയും ദുരിസ്തുക്കളെ എത്തിക്കുന്നത് ഭ്രാത്യാഹിപ്പിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച കാര്യം ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി മുഹമ്മദിനുൽ പറഞ്ഞിരുന്നു. ദുരിസം സാധ്യതയുള്ള ജില്ലയാണ് വയനാട്. മാത്രമല്ല, അങ്ങ് ജില്ലയുടെ ചുമതലയുള്ള മന്ത്രിയുമാണ്. വയനാട് ജില്ലയിൽ ദുരിസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു മാസും പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കാൻ സന്നദ്ധമാക്കുമോ? ഏതാണ്ട് ലക്കിടി മുതൽ മുതൽ വരെയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ ദുരിസത്തിന് സാധ്യതയുള്ള മേഖലയാണ്. ആലുന്നര ദുരിസവും ഉത്തരവാദിത്ത ദുരിസവും തുടിയോജിപ്പിച്ച് വിവിധ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതോടൊപ്പു കഴിഞ്ഞ ബഡ്ജറ്റിൽ ഡോ. ടി. എം. തോമസ് എസ് പ്രഭുവാപിച്ച വയനാട്ടിലെ മിനി ഏയർ സീപ്പ് പോലുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പുക്കുന്നതിന് ശവശ്വരമുള്ള തയ്യാറാക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ദുരിസം മേഖലയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട കേന്ദ്രമാണ് വയനാട്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ച വിഷയം പ്രസക്തവും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ മുന്നും ആലോചനയായി കണ്ടുപാട്, മാനന്തവാടി, സുൽത്താൻബത്തേരി മണ്ഡലങ്ങളിലെ നിയമസഭാംഗങ്ങളുടെയും ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥങ്ങളും നോട്ടി വിളിച്ചേരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. വി. ജോയി: സർ, ടുറിസം ഭ്രാന്തിൽ വളരെ ശ്രദ്ധയേറിയ ഒരു സഹാധാരണ വർക്കലാ. ഡെസ്റ്റിനേഷൻ ബോർഡ്‌ചെയ്യ് ടുറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളുടെ വികാസ തത്ത്വങ്ങൾചു് ചർച്ചചെയ്യുന്നതിന് സമയം കണ്ണടത്തി കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യണമെന്നാണ് എന്ന് അഭ്യർത്ഥന. കഴിഞ്ഞ ഗവൺമെന്റിന്റെ കാലത്ത് ആരംഭിച്ചതാണ് ടാവൻകുർ ഹാരിറ്റേജ് പ്രോഗ്രാം. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ അബ്ലൈക്കിൽ നാടിന്റെ ചതിരുംകൂടി പഠിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഹാരിറ്റേജ് പദ്ധതിയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയെന്നാണ്?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, വർക്കലാ ഒരു പ്രധാനമൈപ്പുട് ടുറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമാണ്. തലസ്ഥാന ജില്ലയിൽ ഇൻഡ്രകാഷ്ണത്തെ ഡെസ്റ്റിനേഷൻ വിശേഷി പ്രികാരുമാണ് കോവള്ളൂർ അതുപോലെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. അതെ അർത്ഥത്തിൽ ഡെസ്റ്റിനേഷൻകളെ സംബന്ധിച്ച യോഗം നമുക്ക് പ്രത്യേകം വിളിച്ച് ചേർക്കണം. നേരത്തെ ഹാരിറ്റേജ്കളുടെ കാര്യം പറഞ്ഞേംബൾ ആലപ്പുഴയും മുസിരിസും മാത്രമാണ് പറഞ്ഞത്. അതിൽ തലമുറയിൽ ടാവൻകുർംടുടി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ടാവൻകുർണ്ണി ആദ്യം ഏറ്റുകൂടാൻ പുരത്തികർിച്ചിട്ടുണ്ട്. തലമുറയിലെ ഹാരിറ്റേജ് പ്രോജക്ടുകളും സമയബന്ധിതമായി പുരത്തിക്കിടക്കം. ആലപ്പുഴ, മുസിരിസ്, ടാവൻകുർ, തലമുറയിൽ എന്നി നാല് ഹാരിറ്റേജ് പ്രോജക്ടുകൾ സമയബന്ധിതമായി പുരത്തിക്കാനാക്കുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ശ്രീ. സനീഷ്കുമാർ ജോസഫ്: സർ, അതിരസ്തിളിപ്പിച്ചോലുവും വന്നുമെല്ലായ്മായി അടയ്ക്കിടക്കുന്ന വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനസ്ഥകരു വികസനത്തിന് ഹോറ്റലും ഉദ്യോഗസ്ഥരും തടസ്സം സ്വഷ്ടിക്കുന്നത് അങ്ങും ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; അത് പരിഹരിക്കാനാക്കുമെന്നു നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇക്കാര്യം ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. അങ്ങൾ അതിനെക്കാരിച്ച് ഒരു ചർച്ച നടത്തിയിരുന്നു. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വന്ന വകുപ്പിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പ്രത്യേക യോഗം വിളിച്ച് ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാനാളും നിലപാടുകൾ കൈകൊള്ളുന്നത് ആലോചനയിലുണ്ട്.

ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടമപ്പള്ളി: സർ, ടുറിസം പുനരുജ്ജീവന പരിപാടികൾ മന്ത്രി ഹവിടെ പ്രവൃാഹിച്ചത് സ്വാഗതാർഹവും പ്രതീക്ഷാ നിർഭരവുമാണ്. ഈ സഭയിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി ലക്ഷ്മീപുരാജി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചപ്പോൾ കണ്ണരിലെ അറയ്ക്കൽ രാജകുടുംബത്തിന്റെ ചരിത്ര പശ്ചാത്തലം രേഖപ്പെടുത്തിയതാണ്. അതുയേറെ ചരിത്ര പ്രാധാന്യവും ഭരണപരമായും സാംസ്കാരികമായും ബന്ധമുണ്ടാവുന്നതാണ് കണ്ണരിലെ അറയ്ക്കൽ രാജകുടുംബം. പുനരുജ്ജീവന പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി ഈ കേന്ദ്രത്തെക്കുറിച്ചുകൊണ്ട് സ്വന്തമായ പരിപാടിക്ക് ഒപ്പം കൊടുക്കാവാൻ അങ്ങ് സന്നദ്ധമാക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഈ സഭയിൽ ഏറെ അനവേ സമ്പത്തുള്ള ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച വിഷയം വളരെ പ്രസക്തമാണ്. അതിന്റെ പ്രാധാന്യം അതേ അർത്ഥത്തിൽത്തന്നെ ദുരിസം വകുപ്പ് കാണാനുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അടിയന്തരമായി ഇടപെടുന്ന നിലയുണ്ടാകം.

ശ്രീ. എൽ.എ. പി. കൗൺസിൽഡിൽ: സർ, മന്ത്രിയായതിനാശേഷം നടന്ന ഒരു ഹോം-ഇൻ-പ്രോഗ്രാമിൽ അങ്ങ് പറഞ്ഞത്, 'എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും ഒരു ദുരിസം കേന്ദ്രം തുടങ്ങാൻ പോകുന്ന' എന്നാണ്. അതൊരു വലിയ കാര്യം തന്നെയാണ്. ഇപ്പോൾ നിരവധി ദുരിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ ഇക്കോ ദുരിസം കേന്ദ്രമാണ് പെരുവവുരിലെ പാണിയേലിപോര്. പക്ഷേ ഈ ദുരിസം സെസ്റ്ററിലേയ്ക്ക് എത്തുവാൻ മികച്ച രോധുകളില്ലെന്നുള്ളത് അപര്യാപ്തയാണ്. നിലവിലുള്ള ദുരിസം കേന്ദ്രങ്ങളിൽ മികവിന്നുണ്ടി എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്; അങ്ങ് പ്രവൃത്തിച്ചുതപ്പോലെ എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും ദുരിസം കേന്ദ്രം സാധ്യമാക്കാൻ വേണ്ട നടപടി കൈകൊണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ ദൈസ്സിനേഷൻകളുടെ എല്ലാം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയെന്നത് പ്രധാനമാണ്. കേരളത്തിൽ ഇപ്പോൾ അറിയപ്പെടുന്ന ദൈസ്സിനേഷൻകളുണ്ട്. പല കാരണങ്ങളാൽ അറിയപ്പെടാതെപോയ ദൈസ്സിനേഷൻകളുണ്ട്. ദൈസ്സിനേഷൻ കണ്ണിസെപ്പറ്റ് ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നോൾ കേരളത്തിന്റെ ഓരോ പ്രദേശങ്ങളിലും ഒരു ദൈസ്സിനേഷൻ തീർച്ചയായും സാധ്യമാകാവുന്നതാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണം, ദുരിസം വകുപ്പുകളോട് ഇതിനെ സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങയുടെ മണ്ഡലത്തിലെ ദുരിസം സ്കോട്ടിന്റെ വിഷയം ഉൾപ്പെടെ പ്രത്യേകം പതിശോധിക്കാം.

ശ്രീ. കെ. ബാബു (നെന്താറ): സർ, പാവപ്പെട്ടവരുടെ ഉട്ടി എന്നറിയപ്പെടുന്ന നെല്ലിയാസ്തിയിൽ പച്ചപ്പിന്റെ സൗകര്യം ആസ്യദ്ധിക്കാനെന്നതു ദുരിസ്സുകൾക്ക് താമസിക്കാനുള്ള സൗകര്യവും സ്വാദിഷ്ഠമായ ഭക്ഷണവും കൂടികൾക്ക് ആഹ്വാദ കരമായി ഉല്ലാസിക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ അൻപത് കോടി രൂപയുടെ ദുരിസം പബ്ലിക്കേഷൻ കഴിഞ്ഞ എൽ.ഡി.എഫ്. ഗവൺമെന്റിന്റെ കാലത്ത് അംഗീകരിച്ചത്. ആയതിൽ അഞ്ച് കോടി പതിമൂന്ന് ലക്ഷം രൂപ അസാധികക്കയും ചെയ്തു. ഇക്കോപ്രജീലി ആശാനക്കിലും പലപ്പോഴും ഹോറസ്സ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലും മറ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളിലുമെല്ലാക്കൂന പ്രശ്നങ്ങൾ ഇത്തരം പബ്ലിക്കേഷൻ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ കാലതാമസമുണ്ടാക്കുന്നു. അതിനാൽ ദുരിസം വകുപ്പ് നേതൃത്വം കൊടുത്ത് സംസ്ഥാന-ജീലുതലഭത്തിൽ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് പ്രസ്തുതിപ്പിരിക്കുന്നതു സാധ്യത ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്തോളം ടുറിസം മേഖലയിലെ ഓൺ ഗ്രേഡ് പദ്ധതികളുടെ നിലവിലെ ദ്വാരാസ് പരിശോധിച്ച് റപ്പോർട്ട് നൽകാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ച് നിലപാടുകൾ ഏകക്കാണ്ട് മുന്നോട്ടുപോകം.

ശ്രീ. സി. ജ്യോതിഷ്: സർ, പ്രക്രിയാഗ്രാഹി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഇക്കൊ ടുറിസത്തിനാണ് ഏറ്റവുമധികം വികസന സാധ്യതയുള്ളത്. കണ്ണറിന്റെ മലയോര മേഖലയായ ആറളം, ബാരാപോർ പദ്ധതി പ്രദേശം, പഴയി പ്രോജക്ട് പ്രദേശം, കൊട്ടിയുർ ഇതിനെയെല്ലാം കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഇക്കൊടുറിസം പദ്ധതിക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകുമോ; അത് ഗവൺമെന്റിന്റെ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇക്കൊ ടുറിസത്തെ അതിന്റെതായ പ്രാധാന്യത്തോടുള്ളിട്ട് ഈ സർക്കാർ കാണാനാണ്. ഇക്കൊ ടുറിസം സ്ഥോട്ടുകൾ എങ്ങനെ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാം എന്നത് സംബന്ധിച്ച് അതായ് കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം ചർച്ചചെയ്ത് ആലോചിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. സി. എച്ച്. കൃഷ്ണ: സർ, ബേക്കൽകോട്ട പ്രധാനപ്പെട്ട ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ടുറിസ്റ്റ് സ്റ്റോട്ടാണ്. ഇപ്പോൾ അതിന്റെ ഭരണപൂര്വതല ബി.ആർ.ഡി.സി. (ബേക്കൽ റിസോർട്ട്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ)-കാണ്. ബി.ആർ.ഡി.സി.-യെ കാലോചിതമായി പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത് ബേക്കൽ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ടുറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രവും മറ്റ് ടുറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളായി ബന്ധിപ്പിച്ച് വികസിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ബേക്കൽകോട്ട വടക്കേ മലബാറിലെ മാത്രമല്ല, കേരളത്തിലെതന്നെ പ്രധാന കേന്ദ്രമാണ്. അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇപ്പോഴുള്ള ചില റിഷയൻസും ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗവുമായി ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ നേരിട്ടിവന്ന് യോഗം വിളിച്ചുചെർക്കുന്നത് ആലോചനയിലാണ്.

മി. സുരീക്കർ: ചോദ്യം നമ്പർ *92, ചോദ്യം നമ്പർ *98-മായി കൂട്ടുചെയ്യുന്നതിന് ശ്രീ. എൻ. ഷംഖുരാജ് നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂട്ടുചെയ്യിയ് അനുവദിക്കുന്നു. ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രിക്ക് രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഒരുമിച്ച് മറ്റൊരി പറയാവുന്നതാണ്.